

In het Stripmuseum

Van 22 september 2015 tot 6 maart 2016

Fred Jannin, Gewoon te veel ***Van strips tot multimedia***

De jonge Brusselaar Frédéric Jannin (Ukkel, 1956) is een onvoorwaardelijke fan van Franquin, Gotlib en Monty Python. Heel jong begint hij zijn grafische carrière en zijn parcours als mediafiguur met tekeningen voor de Belgische televisie. Daarna publiceert hij zijn eerste stripverhalen in een rocktabloid. Als auteur van de reeks 'German en wij', dat verscheen in het magazine *Robbedoes*, wordt hij gezien als een bevoorrechte observator van de jongerencultuur van de jaren '80. In deze reeks duiken voor het eerst de 'Bowling Balls' op, een parodie op de typische rockgroep en de aanzet van verschillende platenprojecten waaronder 'Zinno', een groep die zelfs de hitlijsten zou halen. Maar Fred Jannin, dat zijn ook 'Les Snuls', 'Le Jeu des Dictionnaires', 'J'aime autant de t'ouvrir les yeux', 'Froud et Stouf' en talrijke heerlijke reclamespotjes die ervoor gezorgd hebben dat zijn stem onlosmakelijk verbonden is met de Belgische Franstalige radio en televisie.

Met de steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Stripmuseum
Zandstraat 20 - 1000 Brussel (België)
Alle dagen open
van 10 tot 18 uur.

Tel: +32 (0)2 219 19 80 - www.stripmuseum.be - visit@stripmuseum.be

Persinfo: Willem De Graeve: willem.degraeve@stripmuseum.be - +32 (0)2 210 04 33
of www.stripmuseum.be/nl/pers, login: comics + paswoord: smurfs

Fred Jannin, Gewoon te veel
Van strips tot multimedia

Een tentoonstelling van het Stripmuseum

Curator van de tentoonstelling: JC De la Royère
Scenografie: Jean Serneels
Teksten : JC De la Royère
Vertalingen: Philotrans Translation Office
Correcties: Tine Anthoni en Marie-Aude Piavaux
Grafische vormgeving: Pierre Saysouk
Audiovisuele documenten: Manuel Fernandez
Fotogravure: Sadocolor
Beheer originelen: Nathalie Geirnaert en Dimitri Bogaert
Inkadering: AP Frame en Marie Van Eetvelde
Realisatie: Jean Serneels en de ploeg van het Stripmuseum
Communicatie: Valérie Constant en Willem De Graeve

Met de steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Met de medewerking van Thierry Culliford, Piero Kenroll, Dan Lacksman, Alain De Kuyssche, Thierry Tinlot, Sergio Honorez, Marcel Gotlib, Stefan Liberski, Kris Debusscher, Nico Fransolet, Laurence Bibot, Jacques Mercier, Raoul Reyers en Gilles Dal.

Deze tentoonstelling is een eerbetoon aan Peyo, André Franquin, Yvan Delporte, Bert Bertrand, Gilles Verlant, Marce Moulin en Jean-Pierre Hautier.

TEKSTEN VAN DE TENTOONSTELLING

1. KINDERTIJD / TIENERTIJD

Peyo z'n zoon

Frédéric Jannin is een verstokt lezer van het tijdschrift *Robbedoes* en als tienjarige komt hij erachter dat de zoon van Peyo ook naar het Collège Saint-Pierre gaat, net als hijzelf. Hij heet Thierry Culliford en is een grote kerel uit het zesde leerjaar, terwijl Fred nog maar in het vijfde zit. Op de speelplaats gaat hij hem opzoeken: "Kijk, ik heb een Smurf getekend. Wil je hem aan je papa laten zien en hem eens vragen wat hij ervan vindt?" Thierry heeft het echter druk met voetballen en stuurt de kleine Fred vriendelijk wandelen. "Laat de grote jongens eens spelen en als je me wil spreken, doe het dan een beetje discreet!" Een jaar later gaat Thierry over naar de 6e Latijnse en ze komen elkaar dus niet meer tegen op de speelplaats. Maar dan moet Thierry zijn jaar overdoen en Frédéric gaat op zijn beurt ook naar de 6e Latijnse. Op 1 september komt Thierry de klas binnen, gaat in zijn bank zitten en wie ziet hij daar aankomen? Frédéric Jannin, die vervelende lastpost die fan is van zijn vader. Hij denkt bij zichzelf: "Ja lap, ik zit met de gebakken peren!" En inderdaad: Frédéric ziet hem zitten, loopt meteen naar zijn bank en zegt: "Ik kom naast jou zitten!"

Het cola-kraantje

"De 6e Latijnse overdoen was wellicht één van de beste beslissingen die ik in mijn leven ooit genomen heb. Als mijn punten beter waren geweest had ik Fred misschien nooit ontmoet en was van alle spannende dingen die ik in mijn leven heb meegemaakt misschien nooit iets in huis gekomen. Als ik bij hem thuis kwam, was ik telkens vol verwondering - zijn kamer puilde uit van de magische dingen, stripverhalen, muziek, noem maar op. Het ging zo ver dat ik mijn zus vertelde dat er zelfs een leiding in de keuken lag die verbonden was met een fles cola waaruit Fred met een kraantje cola kon tappen op zijn kamer!" (Thierry Culliford)

Eerste stripverhalen

Frédéric tekent de hele tijd. En ook Thierry Culliford houdt niet op: hij publiceert zelfs al kleine illustraties in *Top-Loisirs*, een magazine dat restaurants presenteert, cafés, nachtclubs... Samen creëren ze de personages 'Cam et Râ' en de 'Gogo's'. En als hij met Peyo en Thierry naar tekenaarsbijeenkomsten gaat krijgt Frédéric raad van Franquin die zo nu en dan over zijn schouder kijkt naar wat hij aan het tekenen is en dan een woordje commentaar geeft: "Mooi zo! Bravo! Ga zo door!"

Gepubliceerd!

Op zondag luistert Frédéric steevast naar *Dimanche-Musique*, het humoristische programma van de RTBF. Hij tekent ook 'Gertrude et Jaco' een stripverhaal dat Stéphane Steeman en Jacques Mercier ten tonele voert, de presentatoren van het programma. En boem! De reeks wordt gepubliceerd in het magazine van de fanclub van *Dimanche-Musique*! En op een dag in 1973 is Fred met zijn farde met tekeningen te gast in *Tempo*, een tv-uitzending die bestemd is voor pre-pubers. Jacques Careuil, de presentator van het programma, vraagt

hem: "Jij tekent hé? Heb je geen zin om de titels van onze verschillende rubrieken te tekenen?" En aangezien Jacques Careuil een rubriek voor de jeugd heeft in het weekblad *Chez Nous* vraagt hij Frédéric om hem hiervoor illustraties te leveren. Als hij 16 is wordt Frédéric voor het eerst betaald voor zijn tekeningen.

2. DE WERELD VAN DE ROCK

Rock en synthesizers

Tempo wordt geproduceerd door Louis Verlant. Zijn zoon Gilles is bezeten van rock en popmuziek en hij presenteert het programma. Op een dag is Dan Lacksman, een pionier van de elektronische muziek in België, te gast in de uitzending. Op zijn advies trekt Fred naar Londen, om er een EMS Synthi_AKS te gaan kopen. "Ik kan me de kop van de regisseuse van *Tempo* nog goed herinneren toen ik haar een melodietje liet horen en ik haar zei: 'U kunt dit misschien gebruiken als achtergrondmuziek bij een rubriek ofzo.' Ze vond het afschuwelijk!"

Een platenhoes als dank

"Hij was me komen opzoeken in mijn studio om me te bedanken, en naderhand stuurde hij mij een tekening waarop ik met mijn synthesizers sta. Ik vond die tekening zo geslaagd dat ik hem vroeg om er een platenhoes van te maken. Het is de hoes geworden van mijn album 'The Electronic System - vol. II'" (Dan Lacksman)

Rock en strips

Fred leest ook de rubriek 'Pop Hot' van Piero Kenroll in *Télemoustique*. Fred stuurt hem tekeningen en kijk, Piero stelt hem meteen voor om een biografie in stripvorm van Pete Townshend te tekenen, frontman van de Who. Ze wordt gepubliceerd in de eerste nummers van *More!*, een maandblad over rock dat in 1975 werd gelanceerd door Piero Kenroll en Alain De Kuyssche en dat de vorm van een tabloid kreeg, bij wijze van imitatie van het Engelse blad *New Musical Express*. Na de laatste aflevering over Pete Townshend moest er voor Fred een nieuw onderwerp gevonden worden. JC De la Royère stelt hem voor om een reeks te maken rond een superheld die rocksterren in nood te hulp zou snellen: Rockman. Het begon aan de Avenue Legrand, op de hoofdzetel van het magazine, waar we kennismaken met Bill Billboard, alias hoofdredacteur Bert Bertrand van *More!* (die fan was van de wekelijkse in Billboard gepubliceerde hitparades, het Amerikaanse magazine van de platenindustrie). Net als Superman schiet Bill Billboard in zijn superheldenpak zodra een rockster ergens om hulp smeekt. Er wordt één album van uitgegeven, in 1979.

Een toekomstige grote

"Ik was onder de indruk van de persoonlijkheid van zijn stijl en ik was er meteen van overtuigd dat hij het potentieel had om een groot stripauteur te worden. En hij was bovendien nog sympathiek, enthousiast en rockliefhebber ook. We waren als het ware voor elkaar gemaakt." (Piero Kenroll)

De revanche van Rockman

“Als we de zaak nu vanop afstand bekijken merken we dat Rockman al heel snel een pastiche van zichzelf werd, en dat terwijl de reeks amper echt begonnen was. Maar er kon geen sprake van oppervlakkige, eenvoudige humor zijn! Daarom heet het enige album van de reeks ook Deel 3, dat was logischer.” (JC De la Royère)

3. DE 'GERMAN EN WIJ'-PERIODE

German en wij...

In maart 1977 creëren Fred Jannin en Thierry Culliford 'German en wij' in *Le Trombone Illustré*, de onafhankelijke bijlage bij *Spirou* die gecreëerd werd door Franquin en Delporte als reactie op het beleid van de toenmalige hoofdredacteur, dat als te reactionair beschouwd werd. Het is Delporte die de machine in gang zet: "Julie tweeën, maak samen eens iets en kom het mij dan voorstellen." Fred en Thierry voelen er niet veel voor om avonturenstrips te schrijven, maar wel verhalen over hun eigen leefwereld: kameraden en vriendinnetjes, school, concerten en feestjes, het adolescentenmilieu en het verzet tegen hun ouders... German is meer een toeschouwer, hij onderneemt zelf niet veel actie, naar het evenbeeld van zijn bedenkers: "Wij gingen naar feestjes en gingen in een hoekje zitten om te kijken. En als we iets zagen gaven we elkaar een elleboogstoot: "Daar, kijk hem daar, kijk-kijk-kijk!"

Waarom German?

"Ik was eens bij Fred en hij vroeg me om het zoutvat door te geven, maar hij kon niet op het woord komen en hij zei: "Geef me de... German eens door!" Daarom hebben we ons personage 'German' genoemd en zo is het allemaal begonnen." (Thierry Culliford)

Peyo's verjaardag

In 1978 wilde Nine, Peyo's vrouw, voor de 50ste verjaardag van haar man een VHS-bandopnemer kopen. Delporte en Jannin hebben een idee: "We maken een nepreportage over Peyo en maken hem wijs dat hij op tv komt." Op de dag van zijn verjaardag, na het arriveren van de gasten, start Delporte de cassette die begint met een omroepster van de RTBF die een documentaire over Peyo aankondigt. Een paar minuten lang gelooft Peyo dat het om een echte tv-uitzending gaat, met allerlei verhaaltjes, met al zijn kameraden en zijn familie, interviews op straat, stukjes van de redactie van *Robbedoes* en vooral een ongelooflijke choreografie in de tuin van Jannin, met André en Liliane Franquin, Roba, Tibet, F'murr, Eddy Paape, Mitacq... In de loop van de uitzending zou een jonge vrouwelijke ridder in harnas een striptease doen. Delporte had Mitacq gevraagd om als ze eenmaal naakt was te zeggen dat vijftig worden toch zo z'n voordelen heeft. Maar toen Mitacq hoorde dat hij met een naakte vrouw moest poseren nam hij vliegensvlug de benen... Delporte vroeg het dan maar aan Jacques Devos die plechtig declameerde: "Je ziet Pierre, het leven begin bij 50!"

Pieter Pook

Na dertig nummers moet *Le Trombone Illustré* ermee ophouden. Franquin en Delporte maken zich zorgen om Frédéric die in één klap zijn baan kwijt is. Ze bedenken voor hem dan maar 'Geharrewar tussen Pieter Pook en Molleke', een reeks verhalen die gebaseerd is op het voortdurende gekrakeel tussen de genoemde Pieter Pook en Molleke de mol, die zijn tuin vernielt. Franquin werkt het grafisch concept uit en Delporte levert de scenario's, die vol zitten met woordspelingen en ingewikkelde, opzettelijke versprekingen, vooral in de beledigingen die de protagonisten elkaar toeslingeren.

Vijftien jaar later is zijn stijl geëvolueerd en hertekent Frédéric de avonturen van Pieter Pook volledig, nog steeds met medewerking van Franquin, met wie hij massa's faxen uitwisselt, en van Delporte, die zijn versprekingen nog verbetert.

German krijgt een vervolg!

Op het ogenblik dat de reeks 'Pieter Pook' begint in *Robbedoes* volgt Alain De Kuyssche Thierry Martens op als hoofdredacteur. En De Kuyssche zegt al heel gauw tegen Jannin: "Waarom begin je niet terug met German?" In 1978 verschijnen German en Pieter Pook dus gelijktijdig in *Robbedoes*. Daarna en ondanks de opeenvolgende veranderingen van hoofdredacteur werd 'German en wij' wekelijks gepubliceerd in *Robbedoes* tot in 1992. In totaal heeft Jannin van German 652 platen getekend.

Claire Bretécher

"In november 75 was ik meegegaan met Gilles Verlant die naar Parijs ging om voor Tempo een interview te maken met Claire Bretécher. Toen ik haar aan het werk zag dacht ik bij mezelf: "Dat is wat ik wil doen!" (Fred Jannin)

De Bowling Balls

In 'German en wij' komt een rockgroep voor waarvan German en zijn vrienden fan zijn: de Bowling Balls. Alain De Kuyssche, hoofdredacteur van *Robbedoes*, lanceerde al gauw het idee om de groep levensecht te maken, met het oog op de productie van een soepele plaat die bij het magazine gevoegd zou worden. Omdat Fred en Thierry Bert Bertrand vaak zien - de sterredacteur van *En Attendant* (de opvolger van *More!*) en zoon van Yvan Delporte, richten zij zich tot hem om een neggroep gespecialiseerd in parodieën op te richten en om een liedje te schrijven. Dat wordt 'God Save The Night Fever', dat wordt opgenomen in de studio van Dan Lacksman, in een stijl die tegelijkertijd refereert aan de punkrage ('God Save The Queen') en aan de disco ('Saturday Night Fever'). Uiteindelijk komt de plaat uit bij EMI en ze krijgt een aardig succes omdat radioprogrammatoren ze amusant vinden. Daarna volgen er nog drie andere singeltjes en een elpee, geproduceerd door Marc Moulin. De groep van Billy, Averell, Elton en Fernand Ball was werkelijkheid geworden!

Woordje van de Voorzitter (van de fanclub van de Bowling Balls)

"Als we het magazine van de Bowling Balls maakten was het Fred die tekende, de maquettes maakte en fotografeerde... en ook nog voor koffie zorgde. Intussen zaten wij ergens werkloos te niksen voor een oude cassette van Monty Python waar we van hem eindeloos naar moesten blijven kijken. Niet lachen was geen optie, anders kregen we geen aardbeienijsje bij Zizi." (Thierry Tinlot)

Didi

In 1978 creëren Alain De Kuyssche en Frédéric Jannin 'Didi', een klein meisje dat verloren loopt in een grotemensenwereld waarvan je enkel de benen ziet. Tot in 1980 worden er in *Robbedoes* 55 gags van een halve pagina gepubliceerd. Een jaar later stelt een computerbedrijf Fred voor een strip te maken die uitlegt hoe computers werken. Fred kent absoluut niets van computers maar het boeit hem wel. Samen met Alain De Kuyssche maakt hij drie albums van 'Didi' die Nixdorf aan zijn klanten schenkt.

Jannin tekent snel

"Ik deed mijn werk op drie minuten en hij op twee. Eén tekenaar beklaagde zich: hij vond het niet normaal dat Jannin evenveel betaald werd als hij, omdat hij op een halve dag al een plaat afwerkte!" (Alain De Kuyssche)

Een nieuw duo voor German

Na 77 platen besluit Thierry Culliford te stoppen met het schrijven van scenario's voor 'German en wij'. "Ik had het gevoel dat ik uitverteld was over het onderwerp. Op dat moment had ook mijn vader ingezien dat ik strips kon schrijven en hij vroeg me om voor hem te komen werken." Korte tijd later duikt Sergio Honorez op, op hetzelfde moment als

Thierry Tinlot: de harde kern van de fanclub van de Bowling Balls. Sergio was in het weekblad *Kuifje* begonnen met het tekenen van zijn eigen personage, 'Aimé-Sylvain'. De hoofdredacteur van *Kuifje* had hem gezegd: "Het zou niet slecht zijn als je eens een reeks maakte in de stijl van Jannin." Hij werd de co-scenarist van German. Later deed hij de lettering en nog later richtte hij samen met Laurence Deletaille (de moeder van Léopold en Jules, de twee zonen van Fred), een videoproductiebedrijf op.

Hallo, ouwe sok!

"Toen ik hem ontmoette heb ik wellicht iets gezegd in de aard van: "Hallo, ouwe sok!" Niet dat hij eruit zag als een oud mannetje, maar om mezelf een houding te geven. Dat bleek al snel niet nodig, want Fred is de vriendelijkheid zelf." (Sergio Honorez)

Maar wie is dat die ket?

"In het begin vroegen de mensen mij: 'Maar wie is toch die ket die je de hele tijd achteraloopt?' Dat is gek, want met Thierry Culliford had ik net hetzelfde gedaan." (Fred Jannin)

Télex versus Krawiecz!

Frédéric Jannin is bevriend met Marc Moulin, Dan Lacksman en Michel Moers, en hij voert ze ten tonele in Robbedoes, op een scenario van De Kuysse. Hun groep Télex, voorloper van de minimalistische elektronische muziek, eindigt in 1980 als allerlaatste op het Eurovisiesongfestival. We danken aan hen wel het schitterende nummer 'En route vers de nouvelles aventures' dat is opgedragen aan het stripverhaal.

'Lou pescadou no pas fraichou'

Op een dag krijgt Yvan Delporte zin om een radioprogramma te maken over grappige muziek. Hij vertrouwt Frédéric toe: "Gotlib is dol op onnozele muziek, laten we met hem een programma maken!" Er worden zes of zeven uitzendingen gemaakt, die worden opgenomen in de kleine studio van Jannin. Het programma heette 'Lou pescadou no pas fraichou', een verwijzing naar de 'Dingodossiers' van Gotlib en Goscinny. Delporte en Gotlib kwamen aanzeulen met een stapel platen: hun collecties nonsensplaten. En er waren ook gastvedetten: Franquin speelde "Uulevtourib", een buitenaards wezen. Fred nam zijn zinnen achterstevoren op... en Philip Catherine is op een dag 'Jeux interdits' komen spelen, een simpel melodietje voor beginnende gitaristen!

Momenten van geluk

"Ik had net Fluide Glacial opgericht en mijn bezoeken aan Fred waren momenten van geluk. Ik vergat er het vele werk dat Fluide me gaf." (Marcel Gotlib)

4. PERS EN ALBUMS

Op weg naar nieuwe avonturen

In 1978 besluit het uiterst ernstige maandblad *À Suivre* 'Pendant ce temps à Landerneau' ('Ondertussen in Landerneau'), een humoristische katern in de aard van *Le Trombone*

Illustré onder supervisie van Yvan Delporte, te lanceren. Delporte heeft in zijn bagage Frédéric Jannin mee die 'Les Amours fugaces de François-Patrice' tekent voor het blad. JC De la Royère van zijn kant besluit een nieuw stripmagazine te lanceren. Delporte bedenkt de titel en Jannin tekent voor de grafische vormgeving: het wordt *AÏE!* Fred maakt de eerste cover van het blad: een kluns die een bordje met 'nieuw' erop op een vitrine probeert te nagelen, maar de vitrine springt stuk. In het tweede nummer lachen Fred en JC zich een krieb met een tranerig verhaal waarin een arme sok tijdens de vakantie lafhartig wordt achtergelaten. Ondertussen hebben Fred en Yvan in het weekblad *Spécial* een reeks over de liefde gestart die in de albumversie 'Cœurs' zou gaan heten. En het is hetzelfde duo dat in 1984 het album 'Les Collectionneurs' maakt, waarin ze lafhartig de spot drijven met dwangmatige verzamelaars.

Jimmy Laventure

Jimmy Laventure is een vervelend kereltje dat zichzelf privédetective noemt. Hij heeft twee sidekicks, een beetje zoals Guus Slim. Eerst heb je Little Tich (kleine plasser), een struise, ietwat naïeve kleerkast die je maar een grote knikker moet beloven om hem te mobiliseren. En dan heb je nog Marcinelle, die Marcie wordt genoemd, een zeer pienter klein meisje, gelukkig is zij er ook nog. Jimmy aarzelt nooit om op hen een beroep te doen voor zijn onderzoeken, maar hij gaat altijd wel zelf met de eer lopen. Hij is ijdel, een beetje lafhartig en zeer macho. Kortom, een smeerlapje. Van deze uiterst fantasierijke reeks worden in 1986 en 1988 twee albums uitgegeven bij Dargaud en MC Productions.

Minimalistische decors

"Ik maakte 'avonturenverhalen' waar je decor voor nodig hebt en dat was een groot probleem voor Fred die de decors herleidde tot het absolute minimum. Op een keer moest hij een vliegtuig tekenen maar dat werd echt een piepklein vliegtuigje, dat recht van bij de Pygmeeën kwam!" (JC De la Royère)

Dikke neuzen

In 1970 kreeg de jonge Frédéric goede raad van Franquin: "Ga in de stad rondlopen en teken huizen, banken, stadsmeubilair... heel prettig om te doen." Maar Paul Cuvelier, vriend van zijn vader, zei hem: "Je wil stripverhalen gaan tekenen? Je gaat steeds dezelfde decors moeten reproduceren, steeds dezelfde lantaarnpaal, elk vakje opnieuw, da's verschrikkelijk vervelend, ik zou het maar niet doen!" En ook van zijn vader kreeg hij raad: "Hou toch op met naar die dikke neuzen in *Robbedoes* te kijken. Dat is vulgair, lees liever Sempé of Steinberg." Zijn hele leven lang zal Fred heen en weer geslingerd blijven tussen deze twee denkrichtingen. "Ik voel me beter in mijn vel als ik cartoons maak, terwijl zelfs German een soort compromis was tussen cartoon en strip. In *Robbedoes* kon ik geen cartoons maken, daar moesten het dikke neuzen zijn en dus zat ik tussen de twee. Ik heb op dat vlak altijd een beetje vastgezet."

5. MEDIA-AVONTUREN

De Snuls

In 1989 gaat reclamemaker Stefan Liberski in opdracht van Canal + Belgique, dat een aantal jonge humoristen met typisch Belgische humor in een programma wilde samenbrengen, samenwerken met Kris Debusscher, Nico Fransolet van de groep 'Allez Allez', Frédéric Jannin en Sergio Honorez en Laurence Bibot... "Aan het einde van het eerste seizoen wilden we een soort fancy-fair houden in de Botanique en we dachten dat daar zo'n man of twaalf op af zou komen. Maar de zaal zat vol met mensen die tiara's van bijzondere verdienste of witloof om de hals droegen en die zinnetje herhaalden die wij zelf niet eens meer kenden, omdat we niet de tijd hadden om de idiote teksten uit het hoofd te leren die in de sketches stonden. Het is daar dat we ons gerealiseerd hebben dat we echt wel een paar fans hadden en dat we eigenlijk toch gelijk hadden om dit materiaal te delen."

Zinno

In 1985 schaft Dan Lacksman zich een 'Fairlight' aan, een machine waarmee je klanken kunt 'samplen', en hij laat Jannin kennismaken met dit nieuwe fenomeen. Fred besluit om samen met Jean-Pierre Hautier een plaat op te nemen voor het label van Marc Moulin. De keuze valt op 'What's Your Name?', een *sample* van het James Bond-thema van 'Dr No'. Het wordt een onverhoopt succes dat zowat overal een gouden plaat scoort en een hit wordt: in Italië, in Scandinavië, Duitsland, Frankrijk... Er volgen nog andere platen, met name 'Blackaya', dat een MTV-Award kreeg voor de videoclip, maar geen enkele evenaart het succes van 'What's Your Name?'

Miss Bricola naakt!

"Tot op dat moment had ik me niet gerealiseerd welk komisch monster we gemaakt hadden. Maar ik moet toegeven dat ik na een honderdtal keer heel luid 'MISS BRICOLA NAAKT' te horen in de Botanique wel overtuigd was dat het beter was om de opnames in de studio te doen, achter gesloten deuren." (Laurence Bibot)

Nepcastings

"Ik herinner me dat we het principe van de omroepsters uitvonden. We zaten op het terras van de Falstaff en in onze zieke geest ontstond toen het machiavellistische plan om een nepcasting te organiseren voor een programma van de regionale televisie. Daar hebben we vier jaar lang om gelachen, langer zelfs." (Sergio Honorez)

Eén take volstaat

"De Snuls tot en met ons duo in de spotjes van Devos-Lemmens, alles van Fred doet me lachen. Het is zelfs niet nodig om de sketches te repeteren, alles vloeit er natuurlijk uit en één take volstaat." (Kris Debusscher)

J'aime autant de t'ouvrir les yeux

Na de Snuls bedenken Jannin en Liberski 'JAADTOLY' (J'Aime Autant De T'Ouvrir Les Yeux) en dat is bijna volledig het tegengestelde: er komt geen grote ploeg aan te pas, geen belichting, geen maquillage, geen kostuums. Het draait alleen maar om Stef en Fred (soms met Bouli Lanners en Laurence Bibot) en de camera, een klein VHS-cameraatje. "Het was heel minimalistisch. En dat was heel spannend om te doen, na vier jaar Snuls, om iets grappigs te maken zonder te moeten werken met vele lagen techniek. Bij de Snuls verhulden we soms de gebreken door er titels en trucs en toestanden overheen te gooien. JAADTOLY, dat is kunst in zijn puurste vorm."

Het Belgische accent

"Het Belgische accent (laten we om kort te zijn zeggen dat het een mix is van een stijl, een aantal manieren, rituelen en vaste gebaren, instinctief wantrouwen en een dosis brutale naïviteit), is een rechtstreekse lijn naar de Mens, naar zijn zielige waarheid en naar zijn ontroerende, onhandige pogingen om ons om de tuin te leiden." (Stefan Liberski)

Hallo met mij?

John Goossens, de baas van Belgacom, vond de actualiteit zodanig triest en somber dat hij zich voornam om de mensen een beetje aan het lachen te brengen. En dus contacteert hij Jannin en Liberski en bestelt bij hen korte radiosketches die onder andere uitgezonden zullen worden in het ochtendprogramma van Marc Ysaye. Op een dag tikte koning Albert II John Goossens op de schouder en vertelde hem: "U maakt me elke ochtend flink aan het lachen met uw twee zotten!" Fred en Stef waren Hofleveranciers geworden!

Le Jeu des Dictionnaires / La Semaine infernale

In 2003 komt de integrale van 'German en wij' uit bij Le Lombard. Om er promotie voor te maken is Fred Jannin te gast bij 'Le Jeu des dictionnaires' en 'La Semaine infernale', radioprogramma's van de RTBF, gepresenteerd door Jacques Mercier en met bekende Belgische humoristen als Philippe Geluck, Jean-Luc Fonck, Pierre Kroll, Juan d'Outremont, Bruno Coppens, Eric De Staercke, Gilles Dal, Raoul Reyers... Philippe Gouders, die de producer van de Snuls was op de radio, stelt hem voor om het team te vervoegen. "Ik? Teksten schrijven en die voorlezen voor een publiek en met alle anderen om me heen? Dat lukt me nooit!" Maar Philippe Gouders — alias Raoul Reyers, zijn pseudoniem dat door de Snuls werd bedacht — slaagt erin hem te overtuigen en Fred Jannin brengt in 'Le Jeu des Dictionnaires' en 'La Semaine infernale' talrijke van tevoren opgenomen hilarische stukjes. Ook zijn collectie onopzettelijk grappige 45-toerenplaten komt goed van pas.

Fred lacht graag

"Wat me bij Fred het meest doet lachen is ongetwijfeld de intelligentie van zijn humor. Dat vernuft, dat tweede laagje, dat lichtje dat opgestoken wordt in deze wereld van domheid en ze plots verlicht!" (Jacques Mercier)

6. DE COMPUTERSTRIP

Sneller!

In 1993 kwam Daniel Goossens, stertekenaar van *Fluide Glacial*, Jannin opzoeken om met Yvan Delporte iets té gekks te programmeren op zijn eerste computer: geometrische vormen in 3D! Een revolutionair idee in die tijd! Sindsdien zijn er tekenprogramma's verschenen en daarna grafische tablets. Beetje bij beetje heeft het idee om inkleuringen te doen op de computer zich doorgezet. Daarna kwam het bedrijfje dat lettertypes maakte: je stuurde je lettering op en er werd een persoonlijk lettertype van gemaakt. Voor Fred was het een fantastische zaak: aangezien hij linkshandig was deed hij al zijn lettering omgekeerd om te vermijden dat zijn hand de verse inkt wegveegde. Vanaf het derde album van 'Petit Jules et Pépé Jules' zijn alle albums van Jannin volledig met de computer getekend: 'Froud et Stouf', 'Que du bonheur !' en alle albums op scenario's van Gilles Dal. In één klap kon Fred Jannin, de snelste tekenaar van het Westen, nog sneller tekenen dan zijn schaduw!

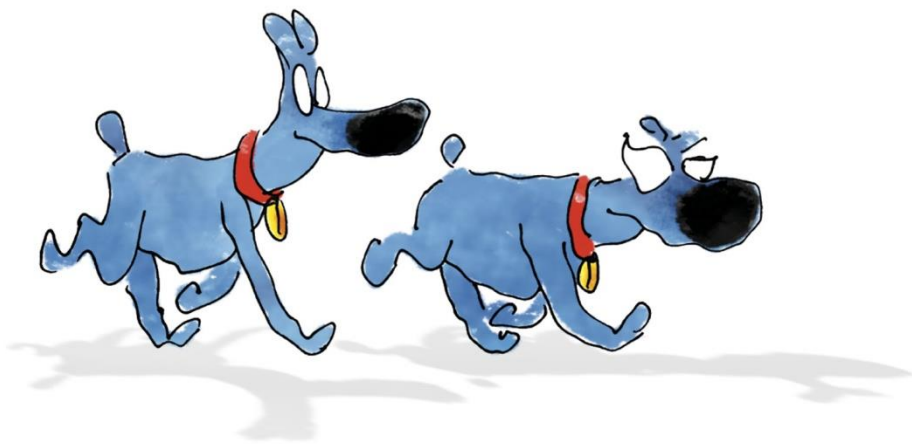
Petit Jules et Pépé Jules

Fred Jannin is papa van een kleine Jules, Stefan Liberski heeft een kleine Casimir. Ze

realiseren zich dat ze 's avonds hetzelfde doen: in plaats van voor te lezen uit een boek verzinnen ze verhaaltjes waar ze een beetje Sneeuwwitje in vermengen of andere sprookjesfiguren die in hun hoofd opkomen. Daaruit groeit het idee van een bompa die verhaaltjes vertelt aan zijn kleinzoon maar al een beetje oud wordt en dus alles door elkaar haalt. Tussen 1996 en 1998 zijn er bij Casterman drie albums verschenen.

Froud et Stouf

In 1995 is het dankzij de computer mogelijk om korte tekenfilms te maken en uit te zenden. Voor het derde seizoen van 'J'aime Autant De T'Ouvrir Les Yeux', transformeren Fred en Stef hun twee personages in nonchalante blauwe honden. Ze spelen de rol van tussenpersoon tussen de televisie en de kijker: beide honden hebben net gezien wat de kijker heeft gezien en geven daar hun Belgo-Belgisch commentaar op. Casterman stelde Jannin en Liberski voor om 'Froud et Stouf' in stripvorm uit te brengen, maar uiteindelijk verschijnen de albums bij Luc Pire. Als kers op de taart is in Brussel, op de hoek van de Lemonnierlaan en de Philippe De Champagnestraat, zopas een stripmuur ingehuldigd die aan hen gewijd is.

Een wereld van geluk!

Wat is er van German en zijn vrienden geworden, twintig jaar later? De meeste van hen hebben een gezin gesticht, kregen kinderen en zijn daarna, zoals één koppel op drie, gescheiden. Ze zijn dan opnieuw geconfronteerd met misverstanden tussen (ex-) partners, de opvoeding van de kinderen, het dagelijks leven in het gezin... Op scenario's die hij uitwerkte met Catheline, mama van zijn kleine Lucie, vertelt Fred Jannin over het dagelijks leven in samengestelde gezinnen.

De tijdsgeest

Jannin is gecharmeerd door de humor en de creativiteit van Gilles Dal in 'Le Jeu des Dictionnaires' en 'La Semaine Infernale' en hij vraagt hem om samen een team te vormen om albums over de tijdsgeest uit te werken: 'Malaise vagal' (Fluide Glacial, 2008) over existentiële levensangsten, 'Problèmes de connexion' (Fluide Glacial, 2009) over de nieuwe

communicatiemiddelen, '300 millions d'amis' (Dupuis, 2009) over het fenomeen Facebook, 'toi+moi.org' (Dupuis, 2010) over de zoektocht naar een gelijkgestemde ziel via internet. Fred Jannin is altijd een koploper geweest op het gebied van elektronische technologie en hij vindt in de nieuwe communicatiemiddelen een onuitputtelijke inspiratiebron voor zijn amusante overpeinzingen.

Zogenaamde stommiteiten

"Fred doet altijd alsof ik de basis aanbreng en dat hij er hier en daar een paar stommiteiten tussen gooit om de sfeer te ontspannen, maar dat is slechts schijn: achter zijn zogenaamde stommiteiten zitten altijd uiterst interessante overpeinzingen..." (Gilles Dal)

7. RECENTE WERKEN

Hoe word je Belg

Hij is nieuw en vers van de pers: het nieuwe opus van Fred Jannin en Gilles Dal laat van zich spreken. Inderdaad: wat vinden onze burens zo aantrekkelijk aan België, als het niet onze gemoedelijke humor is, onze legendarische gastvrijheid, onze wafels en onze mosselen met frieten? De vriendelijke fiscaliteit? Niet voor de Belgen in elk geval!

De kleuren van Franquin

Alles begon bij Sergio Honorez, die directeur uitgaven was geworden bij Dupuis en die de albums van 'Guust Flater' opnieuw wilde uitbrengen met de mooie originele covers. Onder impuls van Isabelle, de dochter van Franquin, ging Fred Jannin zich bezighouden met de restauratie van de kleuren van de covers en later ook van alle platen. In het beste geval ging Fred uit van de originelen om de kenmerkende bruisende stijl van Franquin beter over te brengen. En het is dankzij de computer dat hij op iets meer dan vier jaar tijd alle albums van Guust heeft kunnen restaureren.

Voor de mensheid

"Ik heb het gevoel dat ik iets nuttigs doe voor de mensheid en dat scheidt een band met mijn meesters! Ik heb het gevoel dat ik keihard werk en dat Franquin en Delporte over mijn schouder meekijken." (Fred Jannin)

Hedendaagse kunst

Met Clémence Didion, zijn nieuwe levenspartner, hervindt Frédéric Jannin het echte schilderen tekengeluk. Hij schildert doeken van een verbazingwekkende schoonheid en maakt minimalistische allegorische videoclip. Fred Jannin is immers niet alleen een socioloog met veel humor, maar in de eerste plaats een kunstenaar met talent. Die te veel doet van alles, maar daar kunnen wij alleen maar blij om zijn.

Het Stripmuseum

Het Stripmuseum is voor al wie Brussel bezoekt een 'must' in het hartje van de stad. Al meer dan 25 jaar richt het museum de spots op de auteurs en de helden van de Negende Kunst. Aan de hand van permanente tentoonstellingen – die regelmatig vernieuwd worden – en een afwisselend programma van tijdelijke exposities kan je er als bezoeker kennismaken met de talrijke facetten van het stripverhaal. Kuifje en de Smurfen nemen je mee naar avonturenland, een wereld waar de creativiteit geen grenzen kent. Het uitzonderlijke art nouveau-gebouw van Victor Horta geeft een bezoek nog een extra dimensie. Het Stripmuseum is tegelijk een hommage aan de pioniers van het medium als een blik op het hedendaagse stripverhaal.

Stripmuseum
Zandstraat 20 - 1000 Brussel (België)
Alle dagen open
van 10 tot 18 uur.

Tel: +32 (0)2 219 19 80 - www.stripmuseum.be - visit@stripmuseum.be

Persinfo: Willem De Graeve: willem.degraeve@stripmuseum.be - +32 (0)2 210 04 33
of www.stripmuseum.be/nl/pers, login: comics + paswoord: smurfs